T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2019 / 895
KARAR NO : 2020 / 311
KARAR TR : 28.5.2020

ÖZET : Vakıf Üniversitesi Hastanesince sunulan sağlık hizmetinin yürütülmesi sırasında uğranıldığı öne sürülen maddi ve manevi zararların tazmini istemiyle açılan davanın, İDARİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : Y.O.
Vekili : Av. G.Y.
Davalı
(Adli yargıda) : 1-M.Sağlık Hizmetleri A.Ş.(İ. A. Üniversitesi … Hastanesi)
Vekili : Av.S. U.
2-S.G.
Vekili : Av. H.Y.
Davalı
(İdari yargıda) :1-İstanbul Aydın Üniversitesi VM Medical Park Hastanesi
2-MLP Sağlık Hizmetleri A.Ş.

O L A Y : Davacı vekili dilekçesinde; müvekkilinin 21.12.2017 tarihinde spinal AVF nedeniyle İ. Üniversitesi …. Hastanesi hekimlerinden Prof. Dr. S. G. tarafından girişimsel uygulama tedavisi gördüğünü; bu operasyon elzem olmamasına ve müvekkilin herhangi bir olumsuzluk belirtisi göstermemesine rağmen, Kasım 2017 de müvekkilinin davalı Serdar Bey ile yaptığı kontrol muayenesinde, aslında tamamı tedavi edilmiş olan damarında yeniden nüksetme görüldüğü ve en kısa sürede operasyon yapılması gerektiğinin belirtildiğini; bunun yanı sıra, gerek ameliyata hazırlık gerek operasyon, gerekse sonrasındaki süreçte müvekkilinin tamamen davalıların hatalı işlemleri sonucunda tekerlekli sandalyeye mahkum olduğunu; operasyon sonrasında müvekkilinin alt bedeninin hareket edememesi, kaslarda spastite, idrar yapamama, kusma, ateş, hıçkırık gibi semptomlarla karşı karşıya kaldığını; bu şikayetler dile getirilmesine rağmen davalılar tarafından hiçbir şikayetinin ciddiye alınmadığını ve tüm tepkilerinin psikolojik olduğu belirtilerek bu şekilde taburcu edildiğini; akabinde şikayetleri devam ettiğinden, İstanbul Gaziosmanpaşa Taksim Eğitim ve Araştırma Hastanesinde, daha sonra da İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'nde tedavi gördüğünü, davalıların tanılarının aksini gösterir raporların işbu hastanede de mevcut olduğunu; müvekkiline gerek tanı gerek ameliyat öncesi ve sonrasında yanlış tedaviler uygulandığını, özensiz hareket edildiğini; müvekkilinin çeşitli uzmanlardan aldığı görüşlere göre, bulunduğu durumun psikolojik değil tıbbi bir durum olduğu, tanı ve tedavide yanlış yöntem izlendiği sonucuna varıldığını; müvekkilinin tedavisine devam ettiği süreçte başka kurumlardan alınan raporların davalıların raporları ile çeliştiğini, davalıların kusurlarını açıkça ortaya koyduğunu; raporların, müvekkilin halen tekerlekli sandalyede olmasının sebebinin psikolojik değil operasyondan kaynaklanan bir hata olduğunu gösterdiğini; hastanın işlem öncesinde ve sonrasında bir nörolog tarafından takip ve tedavisi gerekmesine karşın,

davalılar tarafından müvekkili ve yakınlarını aydınlatma yükümlülüğünün yerine getirilmediğini, oluşabilecek risklere karşı bilgilendirilmediğini; davalıların kusurlu davranışları sebebiyle müvekkilinin maddi ve manevi zarara uğradığını ifade ederek; fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak koşuluyla; 1.000 TL maddi ve 100.000 TL manevi tazminatın olay tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte davalılardan müteselsilen tahsiline karar verilmesi istemiyle 1- … Hizmetleri A.Ş. (…. Hastanesi) ve 2-S.G.'e karşı adli yargı yerinde dava açmıştır.

BAKIRKÖY 1.TÜKETİCİ MAHKEMESİ: 28.5.2019 gün ve E:2018/831, K:2019/329 sayı ile, "(…)Davacı vekili dava dilekçesinde; ayıplı hizmet nedeni ile maddi ve manevi tazminat talebinde bulunmuştur.

Davalı vekili cevap dilekçesinde davanın reddini talep etmiştir.

HMK'nın 1. maddesine göre mahkemelerin görevi ancak kanun ile düzenlenir. Göreve ilişkin kurallar kamu düzenindendir.

HMK'nın 2.maddesine göre dava konusunu değer veya miktarına bakılmaksızın mal varlığı haklarına ilişkin davalarla şahıs varlığına ilişkin davalarda görevli mahkeme aksine bir düzenleme bulunmadıkça Asliye Hukuk Mahkemesidir.

6502 sayılı yasanın 73/1 maddesine göre tüketici işlemleri ile tüketiciye yönelik uygulamalardan doğabilecek

uyuşmazlıklara ilişkin davalarda Tüketici Mahkemeleri görevlidir.

HMK'nun 114/1-c maddesine göre mahkemenin görevli olması dava şartı olup HMK'nun 115/1. Maddesine göre mahkemece dava şartının mevcut olup olmadığının davanın her aşamasında resen araştırılması gerekir.

Görevsizlik kararı verilmesi halinde HMK'nun 20. Maddesine göre işlem yapılır.

6502 sayılı yasanın 1.maddesine göre Tüketici Kanunun amacı kamu yararına uygun olarak tüketicinin sağlık ve güvenliği ile ekonomik çıkarlarını koruyucu zararlarını tazmin edici, çevresel tehlikelerden korunmasını sağlayıcı, tüketiciyi aydınlatıcı ve bilinçlendirici önlemleri almak, tüketicilerin kendilerini koruyucu girişimleri özendirmek ve bu konulardaki politikaların oluşturulmasında gönüllü örgütlenmeleri teşvik etmeye ilişkin hususları düzenlemek olarak belirtilmiştir.

6502 sayılı yasanın 3/k maddesine göre Tüketici ticari veya mesleki olmayan amaçlarla hareket eden gerçek veya tüzel kişi olarak tanımlanmıştır.

6502 sayılı yasanın 3/1 maddesine göre tüketici işlemi; Mal veya hizmet piyasalarında kamu tüzel kişileri de dahil olmak üzere ticari veya mesleki amaçlar ile hareket eden veya onun adına ya da hesabına hareket eden gerçek veya tüzel kişiler ile tüketiciler arasında kurulan eser, taşıma, simsarlık, sigorta vekalet, bankacılık ve benzeri sözleşmeler de dahil olmak üzere her türlü sözleşme ve hukuki işlem olarak tanımlanmıştır.

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 13/05/2015 tarih 2014/13566 Esas, 2015/1339 kararında belirtildiği üzere; davalı hastanenin Anayasa'nın 130, 2547 sayılı yasa ile düzenlenen 5772 sayılı kanunun ek 2. Maddesi kapsamına göre kamu tüzel kişiliğine haiz vakıf üniversitesine bağlı hastane olup kamu hastanesi niteliği taşıdığı, davacı vekilinin talebinde davalı İstanbul Aydın Üniversitesi Mlp sağlık hizmetleri aleyhine Medical park hastanesinde yapılan ameliyat sonrasında gelişen tedavi aşaması sırasında özen ve dikkat yükümlülüğünün ihlali nedeni ile 1.000,00-TL maddi ve 100.000,00-TL manevi tazminat talebine ilişkin olup hizmet veren davalı İstanbul Aydın Üniversitesi Vm Medical park hastanesinin vakıf üniversitesine bağlı olup kamu hizmeti verdiği, diğer davalı Serdar Geyik'in ise bu hastanede çalışan doktor olup davalıların hatalı tedavi ve hizmet kusuruna dayalı oluşan zarardan doğan maddi ve manevi tazminat talebine ilişkin bulunduğu bu kapsamda görevli ve yetkili yargı yerinin adli yargı olmayıp idari yargı olduğu, ayrıca Anayasa'nın 129/5, 657 sayılı yasanın 13/1. Maddesi gereğince kamu görevlilerinin görevlerini yaparken kusurlu eylemleri nedeni ile oluşan zararlardan doğan tazminat davaları kendilerine rücu edilmek kaydıyla ve yasada gösterilen koşullara uygun olarak idare aleyhine dava açılabileceği bu nedenle gerçek kişi davalı kamu görevlilerine karşı husumet yöneltilemeyeceği, 6502 sy. 1 ve 3. Maddeleri kapsamına göre de görev ve tüketici işlemi olmadığı anlaşılmakla aşağıdaki şekilde karar verilmiştir.

HÜKÜM: Yukarıda açıklandığı üzere.

1-HMK 114/1-b, 115/2. Maddesi gereğince Yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle Davalı İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ MEDİCAL PARK HASTAHANESİ yönünden, davanın USULDEN REDDİNE,

2-Davalı Serdar GEYİK yönünden davanın pasif husumet nedeniyle REDDİNE…" karar vermiş, bu karar istinaf yoluna başvurulmaksızın kesinleşmiştir.

Davacı vekili aynı istemle idari yargı yerinde açtığı davada, 1-İstanbul Aydın Üniversitesi VM Medical Park Hastanesi ve 2- MLP Sağlık Hizmetleri Anonim Şirketini davalı olarak göstermiştir.

İSTANBUL 3.İDARE MAHKEMESİ: 2.10.2019 gün ve E: 2019/1828 sayı ile, "(…)2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun (…) 2. maddesinde; idari dava türleri, idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları, idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları ve tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar şeklinde sayılmış olup, idare tarafından tesis olunan bir işlemin veya gerçekleştirilen bir eylemin, idari davanın konusunu oluşturabilmesi için idarenin, işlemin tesisinde üstün kamu gücünü kullanması gerekmekte, sözleşmelerde ise idareye ait bir kamu hizmetinin yürütülmesi söz konusu olmaktadır.

Anayasanın 130. maddesinin 2. fıkrasında, Kanunda gösterilen usul ve esaslara göre, kazanç amacına yönelik olmamak şartı ile vakıflar tarafından. Devletin gözetim ve denetimine tabi yükseköğretim kurumları kurabileceği belirtildikten sonra; aynı maddenin son fıkrasında, vakıflar tarafından kurulan yükseköğretim kurumlarının mali ve idari konular dışındaki akademik çalışmaları, öğretim elemanlarının sağlanması ve güvenlik yönlerinden, Devlet eliyle kurulan yükseköğretim kurumları için Anayasada belirtilen hükümlere tabi olduğu kurala bağlanmıştır.

Bakırköy 1. Tüketici Mahkemesinin 2018/831 esasına kayden dava açıldığı, anılan Mahkemece 28/05/2019 tarih ve E:2018/831, K:2019/329 sayılı görevsizlik kararı verilmesi üzerine iş bu davanın açıldığı anlaşılmıştır.

Dava dilekçesi ve eklerinin incelenmesinden; Davacının davalı idare Hastanesi'nden almış olduğu sağlık hizmetinin eksik, yetersiz ve hatalı olduğu gerekçesiyle, uğranıldığı ileri sürülen 1.000,00 TL maddi ve 100.000,00 TL manevi tazminat olmak üzere 101.000,00 TL zararın tazmini istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Dava konusu olayda; uğranıldığı ileri sürülen zararın bir vakıf üniversitesi olan İstanbul … Hastahanesi tetkik, tedavi ve hizmetlerinden kaynaklandığı dava konusu olayda davacının uğradığı zararın davalı üniversite bünyesindeki bir hastanede verilen Sağlık hizmetinden kaynaklandığının ileri sürüldüğü görülmüştür.

Davacının tedavi gördüğü hastane, sunulan sağlık hizmetleri yönünden Üniversiteye bağlı hastaneyi bir "idare" olarak değerlendirmek ve zararı doğuran eylemi de idari eylemden kaynaklanan kusur olarak değerlendirmek mümkün değildir. Nitekim Vakıf Üniversitesine bağlı hastanelerdeki sağlık hizmetlerinin taraflar arasında imzalanan sözleşme uyarınca verildiği yargısal içtihatlarla da kabul edilmektedir.

Bu durumda uyuşmazlığın görüm ve çözümü Adli Yargı merciine ait olduğundan davanın görev yönünden reddi gerektiği sonucuna varılmıştır.

-Davanın adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği kanısıyla 2247 sayılı Kanunun 19. maddesine istinaden görevli yargı merciin belirlenmesi için (Mahkememizin dava dosyası ile Bakırköy 1. Tüketici Mahkemesinin 28/05/2019

tarih ve E:2018/831, K:2019/329 sayılı dosyasının asıllarının Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine,) Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulmasına,

-Uyuşmazlık Mahkemesi'nce bir karar verilinceye kadar iş bu dava dosyasının bekletilmesine…" karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Hicabi DURSUN'un Başkanlığında, Üyeler: Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 28.5.2020 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; İdare Mahkemesince, 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, adli ve idari yargı yerleri arasında, davalı MLP Sağlık Hizmetleri A.Ş./ İstanbul Aydın Üniversitesi VM Medical Park Hastanesi aleyhine açılan dava yönünden görev uyuşmazlığının doğduğu, idari yargı dosyasının Mahkemece, ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Taşkın ÇELİK'in, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, davacının teşhis ve tedavisinde kullanılan yöntemlerin yanlış olduğu nedeniyle uğranıldığı öne sürülen maddi ve manevi zararların tazmini istemiyle açılmıştır.

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 3. maddesinde, her türlü idari eylem ve işlemler ile idarenin sorumlu olduğu diğer sebeplerin yol açtığı vücut bütünlüğünün kısmen veya tamamen yitirilmesine yahut kişinin ölümüne bağlı maddi ve manevi zararların tazminine ilişkin davalara asliye hukuk mahkemelerinin bakacağı hükmüne, geçici 1. maddesinde ise, bu Kanunun yargı yolu ve göreve ilişkin hükümlerinin, Kanunun yürürlüğe girmesinden önceki tarihte açılmış olan davalarda uygulanmayacağı hükmüne yer verilmiş, bu Kanunun 3. maddesinin (1) numaralı fıkrasının birinci cümlesinin iptali amacıyla açılan davada, Anayasa Mahkemesi, 16.2.2012 tarih ve E:2011/35, K:2012/23 sayılı kararıyla: dava konusu kuralla, sadece kişinin vücut bütünlüğüne verilen maddi zararlar ile buna bağlı manevi zararların ve ölüm nedeniyle oluşan maddi ve manevi zararların tazmini konusunun kapsama alındığı ve bu tazminat davalarına bakma görevinin asliye hukuk mahkemelerine verildiği; buna göre, aynı idari eylem ve işlemler ile idarenin sorumlu olduğu diğer sebeplerden kaynaklanan zararların kapsama alınmadığı; sorumluluk sebebi aynı olsa da bu zararların tazmini davalarının idari yargıda görülmeye devam edeceği; bu durumda, idarenin aynı yapı içinde aldığı kararın bir bölümünün idari yargıda bir bölümünün adli yargıda görülmesinin yargılamanın bütünlüğünü bozacağı, ayrıca iki ayrı yargı kolunda görülen davalarda, idarenin sorumluluğu, bu sorumluluğun kapsamı, idarenin tazmin yükümlülüğü konularında farklı sonuçlara ulaşabileceği; esasen idare hukukunda var olan hizmet kusuru ve kusursuz sorumluluk kavramlarının, kişilerin gördüğü zararların tazmininde kullanılan ve kişilerin idare karşısında korunma kapsamını genişleten kavramlar olduğu; idare hukukunda, idarenin hiçbir kusuru olmasa da sosyal risk, terör eylemleri, fedakârlığın denkleştirilmesi gibi kusursuz sorumluluğa ilişkin kavramlara dayanılarak kişilerin uğradığı zararların tazmin edilmesinin mümkün olduğu; özel hukuk alanındaki kusursuz sorumluluk hallerinin ise, belirli konular için düzenlendiği ve sınırlı olduğu; idarenin idare hukuku esaslarına dayanarak tesis ettiği tartışmasız bulunan eylem ve işlemler ile idarenin sorumlu olduğu diğer sebeplerden kaynaklanan zararlara ilişkin davaların idari yargı yerlerinde görülmesi gerektiği; bu nedenle, yukarıda belirtildiği gibi, aynı idari eylem, işlem veya sorumluluk sebebinden kaynaklanan zararların tazminine ilişkin davaların farklı yargı yerlerinde görülmesinde kamu yararı ve haklı neden olduğunun söylenemeyeceği gerekçesiyle iptaline karar vermiştir.

Anayasanın "Yükseköğretim Kurumları" başlıklı 130. maddesinin 1. fıkrasında, "Çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile; ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzelkişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversiteler Devlet tarafından kanunla kurulur."; 2. fıkrasında, "Kanunda gösterilen usul ve esaslara göre, kazanç amacına yönelik olmamak şartı ile vakıflar tarafından, Devletin gözetim ve denetimine tabi yükseköğretim kurumları kurulabilir."; 10. fıkrasında "Vakıflar tarafından kurulan yükseköğretim kurumları, mali ve idari konuları dışındaki akademik çalışmaları, öğretim elemanlarının sağlanması ve güvenlik yönlerinden, Devlet eliyle kurulan yükseköğretim kurumları için Anayasada belirtilen hükümlere tabidir." hükmüne yer verilmiş;

Davalı İstanbul Aydın Üniversitesi de mevzuat hükümleri çerçevesinde 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilat Kanununun Ek 73. maddesi ile Vakıf Yükseköğretim kurumlarına ilişkin hükümlere tabi olmak üzere, Anadolu Eğitim ve Kültür Vakfı tarafından kamu tüzel kişiliğine sahip olarak kurulmuştur.

İdari rejime dayalı olarak düzenlenmiş bulunan Türkiye'nin idari yapısında, kamu tüzel kişiliği idari yargının görev alanının belirlenmesinde kullanılan ölçütlerden birisidir. Kamu tüzel kişilerinin kuruluş amacı kamu yararı, faaliyet konuları ise kamu hizmetidir. Bu bağlamda, Kamu Tüzel Kişileri, özel hukuk tüzel kişilerine nazaran üstün ve ayrıcalıklı kamu gücüne sahiptirler ve tek taraflı işlemlerle yeni hukuki durum yaratabilirler. Bu nedenle de kamu hukukuna tabidirler.

Dosyanın incelenmesinden davacının, … Hastanesi'nde 21.12.2017 tarihinde yapılan ameliyat ve sonrasında, gerek tanı gerekse tedavi aşamasında yüksek özen ve dikkat yükümlülüğünün ihlal edilmesi sebebiyle tekerlekli sandalyeye mahkum olduğu ileri sürülerek; oluşan zararlara karşı fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla, şimdilik 1000 TL maddi ve 100.000 TL manevi tazminatın, haksız fiil tarihinden itibaren işleyecek olan yasal faiziyle davalılardan tahsili istemiyle dava açtığı anlaşılmıştır.

Bu duruma göre, Vakıf Üniversitesi Hastanesinin kamu hizmetini yürüttüğü sırada kişilere verdiği zararın tazmini

istemiyle açılan bu davada, kamu hizmetinin yöntemine ve hukuka uygun olarak yürütülüp yürütülmediğinin, hizmet kusuru veya başka nedenle idarenin sorumluluğu bulunup bulunmadığının saptanması gerekmektedir. Bu hususların saptanması ise idare hukuku ilkelerine göre yapılabileceğinden, 2577 sayılı Yasa'nın 2. maddesinin 1. fıkrasının (b) bendi kapsamında bulunan tam yargı davasının görüm ve çözümünde idari yargı yerleri görevlidir.

Açıklanan nedenlerle davanın görüm ve çözümü idari yargı yerinin görevine girdiğinden İstanbul 3.İdare Mahkemesinin 2.10.2019 gün ve E: 2019/1828 sayılı başvurusunun reddi gerekmiştir.

S O N U Ç: Davanın çözümünde İDARİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle İstanbul 3.İdare Mahkemesinin 2.10.2019 gün ve E: 2019/1828 sayılı BAŞVURUSUNUN REDDİNE, 28.5.2020 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Hicabi	Şükrü	Mehmet	Birol
DURSUN	BOZER	AKSU	SONER

Üye	Üye	Üye
Aydemir	Nurdane	Ahmet
TUNÇ	TOPUZ	ARSLAN